

Původ výrobků nabývá v posledních letech, či lépe desetiletích na významu v mnoha ohledech. Otázka, odkud dané zboží pochází, kde bylo vyrobeno a zpracováno, jaký je původ surovin užitých v rámci jeho výroby nebo přípravy, již není aktuální jen z hlediska zahraničního obchodu a přeshraničního pohybu nejrozličnějších výrobků. Se vzrůstem hromadné průmyslové výroby vzrůstá současně ve světě poptávka po výrobcích, které se svými specifickými znaky a vlastnostmi odlišují od standardních výrobků, přičemž velmi často jsou tyto zvláštní vlastnosti dány právě místem či zemí původu daného produktu. Původ zboží je u nich nerozlučně spjat s jeho charakteristikou, individualizuje výrobky z určité oblasti vůči ostatním. Jakmile se pro ně pak na trhu vžije určité označení původu a spotřebitelé s tímto původem začnou spojovat dobrou kvalitu a zvláštní vlastnosti, umožňuje to tímto výrobkům postupně si vybudovat dobrou pověst a v očích spotřebitelské veřejnosti stoupnou na hodnotě. Producenti v dané oblasti se logicky snaží tento svůj přirozený monopol legalizovat a maximalizovat tím i související ekonomické zvýhodnění, vznikající v důsledku toho, že spotřebitelé začnou výrobky pod určitým označením původu žádat ve větší míře, čímž je zajištěna jejich vyšší prodejnost. Nutností je obzvláště ochrana před nekalými praktikami ze strany ostatních soutěžitelů, jež se snaží zvýhodněné výrobce o jejich výhody připravit, či alespoň z jejich dobré pověsti neoprávněně těžit. Výrazem těchto tendencí je zakotvení ochrany institutů označení původu a zeměpisných označení ve vnitrostátních právních předpisech mnoha zemí, ale i v právu komunitárním a mezinárodních úmluvách.

Předmětem této práce je jednak vymezení obsahu obou zmíněných institutů, jejich významu a smyslu, jednak zkoumání rozsahu ochrany, která je jim poskytována jednotlivými mezinárodními konvencemi a předpisy českého právního řádu. Jelikož je Česká republika od 1. května 2004 plnohodnotným členem Evropského společenství, nemůže tato diplomová práce obejít ani úpravu ochrany označení původu a zeměpisných označení v komunitárním právu. V úvodu každé části práce je věnována pozornost i historickému vývoji daného systému ochrany, neboť sledování časové posloupnosti přijímání jednotlivých významných dokumentů může usnadnit pochopení současných vývojových trendů v této oblasti práva průmyslového vlastnictví.